

Sygn. akt III Cz 1693/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Barbara Braziewicz

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) we W.

przeciwko W. O. (O.)

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 7 sierpnia 2014 r., sygn. akt II Nc 37/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III Cz 1693/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2014r. Sąd Rejonowy w Gliwicach – w sprawie z powództwa (...) we W. przeciwko W. O. o zapłatę – oddalił wniosek powoda o zwrot opłaty. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że na skutek pozwu wniesionego przez (...) we W. referendarz sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach wydał w dniu 16 stycznia 2014r. nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uproszczonym przeciwko W. O.. Orzeczenie to stało się prawomocne z dniem 28 lutego 2014r. Następnie pismem, które wpłynęło do tutejszego Sądu w dniu 1 lipca 2014r., powód zwrócił się z wnioskiem o zwrot $\frac{3}{4}$ opłaty uiszczony od pozwu, uzasadniając to treścią art. 79 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W ocenie Sądu Rejonowego w przypadku uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 30 zł, jako najniższej przewidzianej w ustawie, nie podlega ona zwrotowi w zakresie $\frac{3}{4}$ jej części, po uprawomocnieniu się nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Jest to minimalna kwota, która powinna zostać uiszczona na rzecz Państwa realizującego konstytucyjne prawo jednostki do sądu. W konsekwencji nakazem zapłaty zasądzono w całości opłatę od pozwu w kwocie 30 zł, która stanowi minimalną opłatę podstawową, jaką ustawodawca przewidział w treści art. 14 ust. 3 u.k.s.c. Sąd Rejonowy wskazał, że opłaty zasilają budżet Państwa, a jednocześnie pełnią rolę daniny publicznej oraz są ekwiwalentem świadczonym przez strony za czynności dokonywane przez sądy w zakresie wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych. Proces cywilny, poza przypadkami ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych czy też zwolnienia dokonanego przez sąd lub referendarza sądowego, oparty jest na zasadzie odpłatności wymiaru sprawiedliwości. Konkludując, Sąd Rejonowy stwierdził, że skoro na podstawie art. 14 ust. 3 u.k.s.c. opłata podstawowa w wysokości 30 zł stanowi minimalną opłatę, którą strona jest zobowiązana uiszczyć, to należy uznać, że zgodnie z wykładnią celowościową zamiarem ustawodawcy było, aby uiszczana opłata wynosiła co najmniej 30 zł, by pokryć część kosztów wymiaru sprawiedliwości, nie obejmując kosztów faktycznego utrzymania i funkcjonowania sądów. Ponadto sytuacja, w której stronie zwrócona zostałaby kwota 22,50

zł spowodowałaby niemal taki stan, jak zwolnienie jej od obowiązku uiszczania kosztów postępowania. Na marginesie Sąd Rejonowy wskazał, że uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2008r., sygn. akt III CZP 146/2007 dotycząca zwrotu części podstawowej opłaty od pozwu po wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu uproszczonym nie spotkała się z powszechną aprobatą doktryny.

Zażalenie na to postanowienie wniósł powód (...) we W., domagając się jego zmiany poprzez orzeczenie zgodnie z żądaniem strony powodowej oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Skarżący zarzucił, że Sąd pierwszej instancji miał obowiązek dokonania zwrotu $\frac{3}{4}$ opłaty od pozwu na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 2 lit c ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że Sąd zasądził zwrot kosztów postępowania na rzecz powoda od pozwanego. Wskazany przepis nakłada bowiem obowiązek dokonania zwrotu $\frac{3}{4}$ opłaty od pozwu w przypadku uprawomocnienia się nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i nie zostały wskazane żadne dodatkowe warunki zwrotu opłaty. Takie stanowisko znajduje poparcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego – na poparcie swojego stanowiska skarżący przytoczył uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2008r., sygn. akt III CZP 146/07.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne, a rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego należy uznać za trafne.

Sąd Rejonowy słusznie stwierdził, że brak jest podstaw do zwrotu powodowi (...) we W. $\frac{3}{4}$ opłaty od pozwu tj. kwoty 22,50 zł.

W ustawie z dnia z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014, poz. 1025) unormowano, że zarówno opłata stała, stosunkowa jak i podstawowa wynoszą najmniej 30 zł (art. 12, art. 13 ust. 2, art. 14 ust. 3 ustawy). Zgodnie z regulacją art. 28 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w sprawie podlegającej rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym pobiera się opłatę stałą od pozwu, przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu umowy, a od apelacji, przy wartości przedmiotu zaskarżenia do 2.000 złotych - 30 złotych.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, że opłata w kwocie 30 zł stanowi opłatę minimalną, jaką strona zobowiązana jest uiścić, aby pokryć część kosztów wymiaru sprawiedliwości rozpatrującego sprawę cywilną, w której – z wyjątkami określonymi w ustawie – obowiązuje zasada odpłatności postępowania.

Powód (...) we W., występując na drogę sądową, był więc zobowiązany do uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 30 zł, która – w ocenie Sądu odwoławczego – nie podlega zwrotowi w wysokości $\frac{3}{4}$ tej opłaty, stanowiąc wyjątek od regulacji art. 79 ust. 1 pkt 2 lit c u.k.s.c. z uwagi na ustanowienie opłaty minimalnej na kwotę 30 zł będącej ekwiwalentem za uruchomienie procedury cywilnej.

Nadto nie ma racji skarżący, iż dla zwrotu opłaty w wysokości jej $\frac{3}{4}$ nie ma znaczenia fakt, że Sąd zasądził zwrot kosztów postępowania na rzecz powoda od pozwanego. Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym uproszczonym w dniu 16 stycznia 2014r. przez referendarza sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gliwicach, sygn. akt II Nc 37/14, zasądzono dochodzoną przez powoda kwotę od pozwanego oraz koszty procesu w wysokości 107 zł. Na koszty procesu zasądzone od pozwanego na rzecz powoda nakazem zapłaty składają się więc: 60 zł – wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika (§ 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. z 2013, poz. 490), 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa oraz 30 zł – opłata od pozwu (art. 28 pkt 1 ustawy z dnia z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Dz. U. z 2014, poz. 1025). Rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w nakazie zapłaty nie zostało zaskarżone; orzeczenie uprawomocniło się. W tej sytuacji zwrot powodowi $\frac{3}{4}$ opłaty od pozwu spowodowałaby,

że uzyskalby on zwrot opłaty od pozwu – od pozwanego w całości wskutek zasądzenia tej kwoty w nakazie zapłaty oraz od Skarbu Państwa w wysokości $\frac{3}{4}$ tej opłaty. Takie rozstrzygnięcie byłoby nieuzasadnione.

Sąd Odwoławczy stwierdza, że znany mu jest pogląd prawny wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2008r. (sygn. akt III CZP 146/2007, OSNC 2009/3/39) Sąd Okręgowy w tej sprawie nie jest jednak związany zapatrywaniem prawnym wyrażonym w tym orzeczeniu i w obecnym składzie nie podziela tego poglądu.

Reasumując, zażalenie jako bezzasadne podlega oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Barbara Braziewicz